

Kranj, a Szlovén-Alpok kapuja

2021. július 07. 17:09

Középkori óváros a Száva partja felett és az ország reprezentatív kastélya, Brdo

A Ljubljanától 20 km-re északnyugatra fekvő Kranj, Szlovénia negyedik legnagyobb városa, kapuja mindhárom alpesi hegységnek, a Júliai-Alpok, a Karavankák és a Kamniki-Alpok is könnyen megközelíthető a Száva-parti iparvárosból. A Száva és a mélyen bevágódott Kokra folyók összefolyásánál lévő, sziklás magaslaton álló, kompakt, középkori jellegű óvárosa tartogat néhány szép látnivalót, pár kilométerre északra pedig Szlovénia elsősorban reprezentációs célú kastélya, a Brdo és csodaszép parkja vonzza a látogatókat. Kranj rövid története

A Krisztus előtti évezredben **kelták** által lakott vidékre a VII. században érkeztek északról a szlovének ősei, akik a **Száva** és a **Kokra** folyó közti stratégiai jelentőségű sziklaszirten erődítményt is emeltek. A XI. században **Creinának** hívott település a krajnai őrgrofok székhelye lett, majd a XIII. század közepén városi rangot kapott, az akkor már **Krain** néven ismert város a környék legfontosabb kereskedelmi központjává fejlődött. A középkor folyamán földrengés és tüzek pusztították, de mindig újjáépült, az az óváros jelenlegi formáját a XVIII. század közepétől kapja. A XIX. század végétől gyorsütemű iparosítás kezdődött, mely a város kedvező fekvésének köszönhetően a XX. században is tovább nőtt, olyan nagyvállalatoknak ad otthont még ma is, mint az egykori Jugoszlávia legnagyobb elektronikai óriása, az **Iskra**. Jelenleg Szlovénia negyedik legnépesebb városa mintegy 55 000 lakossal. **Kranj látnivalói**

Szerencsére **Kranj** iparváros jellege a két folyó közé beékelődő óváros képén egyáltalán nem látszik. A kompakt, pár utcából álló, tipikus közép-európai jellegű **óváros** könnyen bejárható gyalogszerrel. A **Száva** és a **Kokra** folyók közti magaslaton épült, észak-déli irányú, hosszúkás régi városrészbe a **Maistrov trg**-on keresztül lépünk be, de előtte érdemes egy picit körülnézni a belváros új részén, a **Slovenski trg** jugoszláv emlékeit megcsodálva. A teret több hatalmas szocreál, munkásmozgalmi jellegű szobor díszíti, ilyeneket mi már csak a szoborparkokban láthatunk, de itt még büszkék a kommunista Jugoszlávia emlékeire is. A tér emblemikus háza, a **Városi Könyvtár**, egyik homlokzatán hatalmas, rozsdás vaslemezekkel burkolt, a hátsó frontján üveggel borított modernista épülete. A tér másik felén a napóleoni időkben alapított **Gimnázium** 1897-ben emelt épülete áll, mellette a nyerstéglával burkolt **Hotel Creina** látható.

A bájos **Maistrov trg** már hamisítatlan óvárosi hangulatot áraszt, innen a **Pre'ernova ulica** vezet a főterre. A legtöbb szlovén számára **Kranj** egybeforrott **France Pre'eren** (1800-1849), a legnagyobb szlovén költő nevével, aki élete végéig itt élt és alkotott, a városban halt meg, és sírja a ma már felszámolt régi temetőben van. Egyik legfontosabb verse lett később **Szlovénia** nemzeti **himnusza**. Emlékháza a saját nevével elnevezett utcában található. A hosszúkás, utcaszerű **Glavni trg** (Fő tér) képezi az óváros központját, a hangulatos kávézókkal, barokk kori palotákkal szegélyezett tér egyik legszebb épülete a kis tornyos, reneszánsz kori **Régi Városháza**, előtte későgótikus oszlopokkal, alatta egy római szarkofággal. Jelenleg a **Városi Múzeum** különböző, néprajzi és régészeti kiállításainak ad otthont. (Glavni trg 4.)

A **Fő teret** az 1400-as években épült **Szent Kancián-templom** uralja, mely az ország legjelentősebb gótikus egyházi műemlékei közé tartozik. Alapzata alatt egy ószláv templom maradványait tárták fel, melyet üvegpadrólán át nézhetünk meg. A plébániatemplom túloldalán lévő kis téren áll **France Pre'eren** tekintélyt parancsoló **bronzszobra**, jobbra a híres szlovén építész, **Jože Plečnik** által tervezett árkádok díszítette **Városi Színház** magasodik. A térről a **Cankarjeva ulicán** megyünk tovább, jobbra a **Szűz Mária-templom** előtt **Jože Plečnik** újabb alkotása, egy árkádfal és egy kakassal díszített lépcsősor-kút együttese látható. Az utcácska kivezet az óváros déli csücskében álló hajdani városfalakhoz, melyeknek jelentős maradványa, a **Pungert** bástya. A XVI. századi torony manapság sokkal békésebb célokat szolgál, játszóházat rendeztek be benne, földszintjén kávézó-galéria. Mellette, a XV. századi eredetű, szépen felújított **Szent Rókus-templom** áll. A jól felszerelt játszótér után érünk ki a **Kokra** folyó mélyen bevágódott szurdoka fölé épített üveg **kilátóteraszra**, ahonnan szédítő látványt nyújt a mélyben zubogó folyó, mely innen nem messze ömlik bele a **Szávába**.

Kranj másik jelentős középkori épülete a **Khislstein vár** (Grad Khislstein), melyet a főtérrel párhuzamosan futó, **Tomšičeva ulicában** találunk. A krajnai őgrófok egykori lakópalotája 1256 körül épült, de többször is átalakították, majd a XVI. században veszi meg egy **Khisl** nevű kereskedő, akihez a kastély jelenlegi formája is köszönhető. Figyelemre méltóak a felújított kastély udvari árkádjai, az épületben a **tartományi múzeum** (Gorenjski muzej) kiállításai kaptak helyet. A gyűjteményeken kívül kulturális központ és egy hangulatos kávézó is várja a látogatókat.

Kranj nem mindennapi természeti látványossága, a **Kokra** folyó **kanyonja**, melyet legegyszerűbben a fő térről, a Régi Városháza mellől nyíló **Po'tna ulicán** át érünk el. Balra, a pizzéria elől indul a lépcsősor a mélybe, a gyors folyású **Kokra** felett átívelő gyaloghídhöz, ahonnan a folyó mindkét oldalán futó ösvényeken tehetünk szép sétát a különleges mikroklímájú és védett növényzetű szurdokban.

A város új, turisták előtt 2008-ban megnyitott látványossága, az óvárost keresztül-kasul átszőtt **alagútrendszer**. A második világháború alatt 1300 méternyi alagutat ástak ki az óváros alatti sziklában, elsősorban a fontos iparváros jellege miatt gyakori bombázások sújtotta lakosság védelme érdekében. A háború után hamar pusztulásnak indult járatokban, az 1980-as években még gombát is termesztettek, majd később teljes körűen renoválták, és megnyitották a nagyközönség előtt is. A csak vezetővel látogatható alagutakban még egy hang- és fényhatásokkal, sőt mozgással hitelessé tett óvóhelyen is átélhetjük a várost sújtó bombázásokat. Hétfévén 10, kedden és pénteken 17 órakor indulnak vezetett csoportok, jegyek a Kranjska hiában válthatók, Glavni trg2., a találkozási pont is itt van.

Az óváros északi részén, a Regineva ulica 9. szám alatt egy érdekes kis múzeum rejtőzik, **Janez Puhar** (1814-1864) szülőházában rendezték be az innovatív szlovén fotográfus emlékházát. Az üvegre történő üttörő technikájú, korai fényképek feltalálója méltatlanul ismeretlen az utókor számára. A változatos kis gyűjteményben optikai csalódást keltő játékok, korabeli eszközök, eredeti, üvegre előhívott fotók tekinthetők meg, Puhar készítette a világ első szelfijét is 1842-ben.

A város közvetlen környéke is számtalan látnivalót tartogat, a Kranjtól közvetlen nyugatra magasodó **Marjetna gora** (646 m) hegy tetején áll a **Szt.Margit-templom** és a **Hotel Bellevue** épülete, ahonnan tiszta időben állítólag Szlovénia egyötödét is látni. A parádés kilátásért nem szükséges megszenvetni, autóval is elérhető a hegytető, de több gyalogút is fut fel rá. A másik népszerű kirándulós hely, a **Sveti Jo'it** (847 m), kéttornyú, barokk templomával koronázott hegye. A hegytetőn álló, hűtőszertű vendéglő messze földön híres, kitűnő konyhájáról, szlovén gasztronómiai specialitásairól, a tágas teraszról fantasztikus panoráma nyílik a környező hegyvidékre, Kranj városára.

[Turista információs iroda](#)

Kranj, Glavni trg 2., nyitva minden nap 9.00

<http://kirandulastippek.hu/news/article/kranj-a-szloven-alpok-kapuja>